hade en spännande kamp börjat, som enligt tipsen främst kom att stå mellan Brudpiga och Sturgubben. De två senaste åren har Brudpiga vunnit, men Sturgubben var farligt nära i fjol. Skulle det i år lyckas konkurrenten att vinna, det var frågan. Att det tränats i Rönnäs det var då säkert. Brudpiga kom bäst i väg Den låg snart 20 meter före de andra, men Sturgubben arbetar sig fram. Undan för undan knappar den in på försprånget medan publiken drar andan. I höjd med Käringberget är den en knapp båtlängd efter.

Men nu är det så att den som ligger främst vid kyrkgrundet den tar hem priset, och det var Oscar Flygar från Västanvik som hade ledningen ännu vid det psykologiska punkten. Och därmed kom det sig att det åter var Västanvikslaget som under publikens jubel gick i mål som segrare för tredje året i rad, en båtlängd före tappert kämpande Rönnäs. Och så kom de andra. Det var Uller och Ros'n, Vôndalôs och Kersti och sist den naggande goda Likago, som bara har sju årpar mot de andras tio.

Tiderna blev: 1) Brudpiga 23.07, 2) Sturgubben 23.11, 3) Uller 23.30, 4) Ros'n 23.59, 5) Vôndalôs 24.42, 6) Kersti 24.54, 7) Likago 25.44.

Det blev alltså ingen rekordnotering men det blåste mot på viken och vågorna gick höga.

Med spelmännen i täten vandrade man sedan upp till Sammilsdal där Per Johannes förrättade prisutdelningen, där man hurrade sig halvt fördärvad för roddarlagen, där spelmännen åter gav glans åt tillställningen och där man med kraft och värme sjöng både Dalkarlssången och Om sommaren sköna. Västanvik tog det stora vandringspriset för alltid och för övrigt blev inget lag lottlöst. Knis Karl gratulerade segrarna men lovade samtidigt en hederlig kamp nästa år igen. Men därmed var inte roddardagen tillända. Kvällens spelmansstämma i parken återstod.

—man.

Beslut i Leksand:

Riksstyrelse för spelmännen

Knis Karl Aronsson i Leksand organisationens förste ordförande

— Inte en dag för tidigt, sa A. Eriksson från Värmland när på söndagen ombud från landets spelmansförbund i Leksand beslöt bilda en riksorganisation, som fick namnet Sveriges spelmäns riksstyrelse. Och i det omdömet fick han instämmanden från alla håll. Intresset för den folkliga tonkonsten har under de senaste åren starkt ökat, spelmansförbunden har kunnat inregistrera mångdubbelt fler medlemmar än tidigare och på många andra sätt har det rört sig, inte minst när det gällt att taga vara på gamla låtar och visor och att spela dem på rätt sätt. Därför var tiden mogen att spelmansförbunden slog sig samman i en hela landet omfattande organisation.

Men så utan vidare går det inte att skapa något nytt. I två dagar diskuterade man med bildandet sammanhängande frågor och förslag till stadgar i Leksands stockenstuga under ordförandeskap av Knis Karl Aronsson, initiativrikledare för Dalarnas spelmansförbund, och med John Carlö från Stockholm vid protokollet. Redan på lördagen samlades de tretton ombuden, hemmahörande i Dalsland, Gotland, Gästrikland, Göteborg, Hälsingland, Sörmland, Västergötland, Värmland, Uppland, Östergötland, Stockholm, Skåne och Medelpad, till Leksand, samtliga i vackra sockendräkter och med intrumenten med sig. De hälsades välkomna av Knis Karl Aronsson såsom utredningskommitténs ordförande, och så inleddes debatten om huvudfrågan, hur den föreslagna topporganisationen skulle ta sig ut. Därvid framhöll G. Wetter från Sörmland det betydelsefulla arbete som Svenska ungdomsringen utfört under de senaste 20 åren och önskade ett samgående med denna förening. Han beklagade vidare att ungdomsringen icke var representerad. Till detta genmälte ordförande att kommittén var utsedd av spelmansförbunden och hade ingen befogenhet att inbjuda representanter för andra föreningar. Beslutet som fattades blev att en egen topporganisation skulle tillsättas, men i denna skulle en representant för ungdomsringen få ingå. Och så uttalades att framtiden för föreningen skulle bli så lyckosam som möjligt. Tiden var dock nu så långt framskriden att mötet måste ajourneras till söndagens morgon.

I stället vandrade man över till Sveasalen, där Per Johannes talade om Leksandsbygden och där sockenfilmen "Om sommaren sköna" visades. Den mottogs med en varm applåd. Därefter blev det utfärd till Holen i Tällberg, där kommunalfullmäktiges ordförande hälsade välkommen och där théborden stod dukade. Representanter för Leksands församling och kommun var även med. Och sedan blev det en uppspelning som sent skall glömmas i Tällberg. Folkmusiken kom till utförande från alla de landskap och så spelade man samfällt så det sjöng om väggarnas timmer. O. Björkman från Hälsingland läste vidare en dikt på hälsingemål, "Guds fred".

På söndagens morgon fortsatte man förhandlingarna i sockenstugan, varvid riksorganisationens namn fastställdes till Sveriges spelmäns riksstyrelse. Det uppgjorda stadgeförslaget antogs. I denna riksstyrelse ingår ett ombud från varje spelmansförbund och därjämte ett från ungdomsringen. Till verkställande utskott valdes Knis Karl Aronsson, Dalarna, ordförande, professor Oskar Lindberg, Stockholm, godsägare Ivar Hultström, Södermanland, ingenjör John Carlö, Stockholm, och en representant för ungdomsringen som av den kommer att utses. Revisorer blev grosshandlare O. Björkman, Bollnäs, och kamrer Stig Eriksson, Stockholm.

Sekreteraren i Norskt landslag for Spelmenn Leif Löchen, Oslo, framförde lyckönskningar från Norge till den nybildade riksstyrelsen och uttalade förhoppning om ett gott samarbete. Han tackade för att ha fått vara med under dessa dagar och så höjdes ett kraftigt fyrfaldigt leve för den svenska folkmusiken. Efter det manade stapelns falumalm till högmässa, som övervars av spelmännen, och efter kyrkbåtsrodden på middagen blev det en sjusjugande spelmansstämma på kvällen. Mäkta populär blev Leif Löchen med sin Hardangerfela liksom hans svenska konkurrenter. Löchen är en glad norsk gut på 26 år. Han kom till Leksand direkt från den stora stämman på Voss vari deltog väl 100 spelmän. Han trivdes storartat i Leksand, sa' han.

Förhistorien till bildandet av denna riksstyrelse går tillbaka till jubileumsstämman i Mora i fjol, då representanter för 11 spelmansförbund var närvarande. En kommitté tillsattes då för att utarbeta förslag till arbetsordning. I detta stadgeförslag som den upprättat heter det bl. a. att riksstyrelsen har till upp-

gift att främja svensk folklig tonkonst i spelmansförbundens anda och att vid behov bistå vid anordnande av stämmor, vid ansökningar, utgivning av noter etc. samt medverka till en god och fruktbärande kontakt mellan förbunden.

DALA-DEMOKRATEN

Måndagen den 7 juli 1947

Spelmännens riksstyrelse bildat vid Leksandsmöte

I lördags samlades i Leksand representanter för 13 spelmansförbund och -gillen, varvid beslöts att bilda en spelmännens egen topporganisation "Spelmännens riksstyrelse".

Den får till uppgift att främja svensk folklig tonkonst i spelmansförbundens anda. Bl. a. skall föras matrikel över styrelser och medlemmar i alla till Riksstyrelsen anslutna förbund och gillen, infordras uppgifter rörande spelmansförbundens arbetsprogram, medverka till att de olika förbundens stämmor ej sammanfalla, bistå vid anordnandet av stämmor, uppvaktningar m. m. samt i övrigt medverka till en god och fruktbärande kontakt mellan spelmansförbunden. I styrelsen skall även ingå en representant för Svenska Ungdomsringen.

Som ordförande fungerade teknologen Knis Karl Aronsson, Leksand. Ordföranden hälsade representanterna välkomna till Leksand och en särskild välkomsthälsning fick den norske gutten Leif Löche, som tagit sin hardangerfela med sig. Knis Karl Aronsson redogjorde för vad den 3-mannakommitté, som valdes i Gesunda i fjol, uträttat, och hoppades att man i dag skulle bilda en spelmännens egen toppporganisation.

Under diskussionen påpekade hr Wetter från Sörmland det förtjänstfulla arbete som Svenska Ungdomsringen nedlagt under de gångna 20 åren. Vid framställd proposition beslöts att bilda Spelmännens Riksstyrelse. Längre hann man inte den dagen utan ajournerade sammanträdet till söndagsmorgonen.

På kvällen visades i Sveasalen Leksands sockenfilm och folkskollärare Per Johannes, som varit pappa till filmen, berättade om dess tillkomst och lämnade under filmens gång en del förklaringar och upplysningar. Vid samma tillfälle framförde municipalnämndens ordförande, Anders More, en välkomsthälsning till gästerna. Efteråt for man med bilar och buss till Tällberg. På Holen väntade Erik Björkman och hälsade gästerna välkomna till Ankarcronas hem samt berättade om gårdens tillkomst och om Ankarcronas gagnande hembygdsgärning. Sedan bjöd Leksands kommun deltagarna på tesupé.

På söndagsmorgonen fortsatte förhandlingarna i Sockenstugan för antagande av stadgar och val av styrelse m. m.

Knis Karl ordförande.

Till verkställande utskott valdes teknologen Knis Karl Aronsson, Leksand, ordf., övriga ledamöter blev: prof. Oskar Lindberg, Musikaliska akademien, Stockholm, ing. J. Carlö, Stockholm, godsäg. Ivar Hultström, Katrineholm, och hr Sven Axell, Stockholm, den sistnämnde Svenska Ungdomsringens representant. Hr Carlö utsågs till spelmännens representant i Svenska Ungdomsringens styrelse. Revisorer blev folkskoll. G. Wetter, Katrineholm, och kamrer Stig Ericsson, Stockholm. I Spelmännens Riksstyrelse ingår en representant för varje anslutet spelmansförbund och -gille. Förslag till stadgar antogs.

Innan förhandlingarna avslutades frambar den norske gästen, Leif Löchen, en hälsning och lyckönskan från broderlandet Norge och uttalade förhoppningen om samarbete med Spelmännens Riksstyrelse. Representanter för olika spelmansförbund tackade för mottagandet i Leksand, varjämte själen i arbetet, Knis Karl, fick en honnör för väl utfört arbete. För visad gästfrihet under besöket i Leksand frambars även tacksägelser.

Sammanträdet var avslutat i god tid före gudstjänstens början, varför mötesdeltagarna hann övervara högmässan i Leksands kyrka.

NAMN OCH NYTT

Den 9 juli 1947.

Vi äro musikanter från hela landets rund.
Många skilda
gillen är en oviss grund —
vi ska bilda
spelmansriksförbund.
Vi ska dansa gammalvals och hambo i vår sal,
om samba, swing och rumba blir det aldrig något tal.